

**A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár
könyvtári egységének 2023. évi beszámolója**

Összefoglaló

A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár könyvtári intézményegységének működését 2023. évben a járvány előtti élet jellemezte.

2023-ban 222 napon kölcsönöztünk. 894 beiratkozott olvasónk összesen 19.669 dokumentumot kölcsönzött.

Az évi programjaink száma 62 lett. A programon résztvevők száma 1.769 fő.

2023 nyarán egy sikeres szünidei olvasótábort szerveztünk. A táborban Bálint Ágnes meséivel ismerkedtek meg a gyerekek. 25 gyermeket tudtunk fogadni ingyenes, félnapos, egyhetes olvasótáborunkba, amely író-olvasó találkozóra zárult.

A gyűjtemény gyarapítására 2023-ban több, mint 4,2 millió forintot fordíthattunk. Állományunk 1.383 dokumentummal gyarapodott.

A 2022/2023-as tanévben a 2-4. osztályos gyerekeknek meghirdettünk egy olvasási kihívást, amelyet azok a gyerekek teljesítettek sikeresen, akik mind a nyolc kategóriában elolvastak egy általuk választott könyvet, történetet. Ezt úgy tudták nekünk dokumentálni, hogy röviden leírták miről is olvastak. A kihívásba 12 gyerek regisztrált, közülük öten teljesítették a feltételeket. Az öt gyermekolvasónk könyvjutalomban részesült.

2021-ben megtanultunk – könyvtárhasználók, könyvtárosok - a járvánnyal együtt élni, a változó korlátozó intézkedések között szolgálatni, s azokat a mindenkori járványügyi szabályok betartásával igénybe venni. 2022-ben az energiaválság okozta korlátozások voltak hatással a könyvtár életére, ami a 2023-as év első hónapjait is jellemezte.

Stratégiai célok végrehajtása

Rövid távú céljainkat tekintve: a 2023. évre szóló Munkatervben a folyamatosan végzett, ismétlődő szakmai feladataink mellett továbbra is elhivatottan dolgozunk azért, hogy a gyerekek olvasó és gondolkodó felnőttekké váljanak. Az olvasóvá nevelés érdekében különböző iskolai és családi programokkal veszünk részt a város és az olvasók életében.

Ezeket a céljainkat az év folyamán teljesítjük.

Ebben a tanévben is minden nagycsoportos óvoda és egy első osztály ellátogatott egy diafilmes vagy papírszínházas, kézműves foglalkozással egybekötött könyvtárhasználati órára. A gyerekek közül ezután többen voltak, akik a szüleikkel is eljöttek a könyvtárba és beiratkoztak. Több olyan osztály van, akik havonta egy alkalommal jönnek kölcsönözni, valamint a különböző könyvtári foglalkozásokon is szívesen részt vesznek.

Minden hónap utolsó szombatján mesés kézműves programmal várjuk a családokat. Ilyenkor diafilmes meseolvasással kezdünk, majd a meséhez kapcsolódva kézműves alkotások születnek. Gyerekek, szülők egyaránt kellemesen érzik magukat ezeken a délelőttökön.

2021 óta bevezettük a könyvek házhozszállítását is. Ezt a szolgáltatást az idősebb, beteg olvasóink veszik igénybe továbbra is.

Facebook-oldalunkon könyvajánlóval, programok hirdetésével és különböző online feladványokkal vagyunk jelenek.

Középtávú célunk továbbra is a gyerekek, fiatalok, az aktív dolgozó korosztályok bevonása. Ezen dolgozunk folyamatosan.

Szervezet

A könyvtárban szakmai munkakörben 3 fő könyvtáros dolgozik, ezenkívül 1 fő takarító és 1 fő technikai munkatárs. Mindannyian a Mt. hatálya alá tartozó munkavállalóként.

Infrastruktúra

A művelődési központ és a könyvtár épületének 2019-2020 folyamán történt felújítása, korszerűsítése, valamint a bútorok, berendezési tárgyak megújítása következtében környezetünk végre megfelel a mai kor követelményeinek.

Sajnos a tető ráépítés és az árnyékolás kiépítése nem változtatott azon az évtizedek óta fennálló problémán, hogy nyáron nagyon átforrósodik az épület. 2023 nyarán nagyon meleg volt országszerte, emiatt elviselhetetlen, 31-32 fokos meleg volt egész nyáron az épületben. A klimatizálás kiépítése a következő években szükséges lesz, ezt a könyvtár látogatói is nagyon hiányolják.

2023-ben az Érdekeltségnövelő támogatásból a könyvek mellett flipchart táblát és 3 darab egyoldalas könyvespolcot vásároltunk. Számítógépeink száma 8, ebből 2 db-ot használnak a könyvtár látogatói. Minden gépünk idősebb 5 évesnél. A számítógépek használata ritkán fordul elő (jellemzően nyomtatás internetről), viszont gyakori a wifi használata saját eszközzel, jellemzően mobiltelefonon.

Gyűjteményi információk

2023-ban állománygyarapításra a kifizetett számlák alapján összesen bruttó 4.264.101 Ft-ot fordítottunk, amely az alábbi forrásokból áll:

Állománygyarapítás forrása	Állománygyarapításra fordított összeg bruttó (ezer Ft)
A települési önkormányzatot könyvtári és kulturális feladatok támogatása jogcímen megillető normatíva állománygyarapításra fordítandó 10 %-a	1944
A települési önkormányzat számára kiegészítő támogatásként megítélt könyvtári célú érdekeltségnövelő támogatásból állománygyarapításra fordított összeg (A támogatás teljes összege 1.955.000 Ft, amelynek 30%-a technikai eszközre fordítható)	1562

A könyvtár állománya 2023. december 31-én 29.798 egység volt, melynek leltári értéke 53.339.279 Ft.

Ebből 27.548 db könyv,

282 db hangdokumentum,

1.723 db képdokumentum,

49 db elektronikus dokumentum,

196 bekötött folyóirat.

2023-ban összesen 1.097 db dokumentumot töröltünk az állományból.

A 2023-ban vásárolt dokumentumok feldolgozásra kerültek a Huntéka integrált könyvtári rendszerrel.

Állományvédelmi célból valamennyi frissen vásárolt gyermekkönyvet Filmolux átlátszó PVC-fóliával vontunk be.

2023-ban összesen 780 db dokumentumot digitalizáltunk. Ezek a dokumentumok azok a helytörténeti cikk-kivágatok, amelyek a Hajdú-Bihari Naplóban jelentek meg az 1970-es évektől napjainkig.

Szolgáltatások

A derecskei városi könyvtár szolgáltatásai: tájékoztatás, helyben olvasás, dokumentumkölcsonzés, könyvtárközi kölcsönzés, helytörténeti gyűjtemény helyben használata, irodalomkutatás, elektronikus katalógus (OPAC), gyermekkönyvtári szolgáltatások, számítógép- és mobileszközhasználat, internethasználat, fénymásolás, szkennelés, nyomtatás, az olvasáskultúra fejlesztését és a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését szolgáló rendezvények (kiállítás, előadás, találkozó, könyvtári óra).

A könyvtár heti 5 napon át tart nyitva, a heti nyitvatartási órák száma: 36.

Használati mutatók

A könyvtár 222 napot volt nyitva a múlt évben. 2023-ban a könyvtárhasználók száma

32.371 ebből 11.178 személyes használat, 628 internethasználat, 285 telefon és email, valamint az OPAC katalógus használata 20.908.

2023-ban a nyitvatartási napokat tekintve naponta átlagosan 146 fő használta a könyvtárat. Ebből személyes használat 50,3 fő/nap, távhasználat (OPAC, telefon, email) 95,5 fő/nap.

2023-ban a 222 nyitvatartási nap alatt, naponta átlagosan 88,6 db dokumentumot kölcsönöztek ki a könyvtárból, egy regisztrált könyvtárhasználó átlagosan 22 darab könyvet, folyóiratot kölcsönzött az év folyamán.

A helyben használt dokumentumok száma 2023-ban naponta átlagosan 88,1 db.

Távolról elérhető szolgáltatások, online felületek

Online felületen (a közösségi oldalunkon) adunk hírt a könyvtári hírekről, programokról. Online játékokat, fejtörőket indítottunk. A könyvtár Facebookon megosztott hírei, játécai, feladványai (összesen 134 db) 2023. év folyamán összesen 11.972 aktivitást váltottak ki.

2023-ban 3 könyvtárközi kérést küldtünk az Országos Dokumentumellátó Rendszeren keresztül, minden kérést eredetiben teljesítettünk.

2023-ban 628 internet-használat történt, a használók nagyobb részt saját eszközzel, okostelefonnal használták wifi szolgáltatásunkat. A használatok kisebb része a könyvtárban rendelkezésre álló, 5 évnél idősebb, elavult számítógépeken történt.

Közösségi szolgáltatások

Programjaink a könyvtárhasználat, a könyvtári szolgáltatások megismertetését, a könyvek, az olvasás megszerettetését, az olvasáskultúra fejlesztését szolgálják. Célunk, hogy a könyvtár látogatott közösségi hely legyen minden korosztály számára.

2023-ban összesen 62 alkalommal 1.769 fő vett részt rendezvényeinken.

A programok között gyerekek és felnőttek egyaránt találtak kedvükre valót.

A könyvtár kezdeményezésére jött létre 2016-ban Dóráné Rizmayer Mária vezetésével az Egészség és életmód klub, melyet a klubvezető önkéntesként végez. A klub foglalkozásai havonta egy alkalommal vannak megtartva. Ebben az évben 8 alkalommal tartottak előadást a meghívott előadók.

A tanév során könyvtárhasználati foglalkozáson vettek részt a Bocskai István Általános Iskola alsó tagozatos diákjai és a Mese-Vár óvoda óvodásai összesen 5 alkalommal 126 fő részvételével.

Az I. Rákóczi György Gimnázium, Technikum és Kollégium tanulóinak 3 alkalommal szerveztünk programot, mely során a könyvtárral, annak szolgáltatásaival ismerkedtek meg, valamint digitális kompetenciafejlesztési ismeretekkel gazdagodhattak. Ezen alkalmakon összesen 83 fő vett részt.

Az iskolás osztályoknak az év során több olyan foglalkozással készülünk, mely valamely népszokáshoz, világnaphoz köthető. Ebben az évben ilyen volt, a víz világnapja, Csukás István születésnapja, a Föld napja, Bálint Ágnes meséi, a népmese napja, Kormos István születésnapja, illetve karácsony alkalmából rendezett programsorozat. Ezeken a foglalkozásokon összesen 11 alkalommal 257 fő vett részt.

2023-ban egy nyári tábor szerveztünk. Ez a tábor kisiskolásoknak lett meghirdetve. A gyerekek a táborban Bálint Ágnes meséivel ismerkedtek meg. Minden napra jutott egy mese, amelyről a nap folyamán beszélgettünk, a mese szereplőit megalkottuk. A meséket könyvből, illetve diafilmről olvastuk. Játsoztunk, nevettünk, jól éreztük magunkat. A tábor zárásaként Kocsis Csaba mutatta be Erdőn – mezőn vendégségben című könyvét. A táborban 28 gyermek vett részt.

2019-től rendszeresen látogatják a könyvtárat a Bihari Egyesített Szociális Intézmény derecskei otthonában lakó fogyatékkal élő felnőttek. Az intézmény jelenleg a Bíborka Integrált Szociális Intézmény Hajdú-Bihar vármegye, illetve a Berkenye Támogat-Lak Szolgáltató Központ nevet viseli. A foglalkozásokon papírszínházi előadás, diavetítés, kézműves tevékenység várta őket. 2023-ban 9 alkalommal összesen 83 fő vett részt ezen a programon.

2023-ban összesen 1.031 fő 14 év alatti és 738 fő 14 év feletti könyvtárlátogató vett részt a könyvtár által szervezett rendezvényeken, könyvtárhasználati foglalkozásokon, olvasáskultúra-fejlesztő programokon.

Minőségirányítás

2023-ban papíralapú kérdőív kitöltésével kértük ki a könyvtár használóinak véleményét, amelyre 33 felnőtt válaszolt. A rövid kérdéssor a könyvtár programjaira kérdezett rá.

A kérdésekre a könyvtári programokat látogató olvasóink válaszoltak. Válaszadóink 70%-a nő, 30%-a férfi.

Korosztályt tekintve: A válaszadók 60%-a 18 és 54 év közötti, 40%-a pedig 55 évnél idősebb.

Arra a kérdésre, hogy: **Rendszeresen jár-e a könyvtár programjaira?** - a válaszadók 90%-a igennel, míg 10%-a nemmel válaszolt.

Ha igen, akkor milyen programokon szokott részt venni? (több válasz is megjelölhető) – kérdésre a következő arányban válaszoltak:

Életmód Klub előadásain: 16 válasz

Író-olvasó találkozók: 15 válasz

Ismeretterjesztő előadásokon: 10 válasz

Gyermekfoglalkozásokon: 15 válasz

Honnan értesül a könyvtár programjairól? (több válasz is megjelölhető)
kérdésre a következő eredmények születtek:

Facebook: 21 válasz

Derecskei Hírek: 17

Könyvtárból: 15

Ismerőstől: 6

Mennyire elégedett a könyvtár által szervezett programokkal? kérdésre a következő eredmények születtek:

Elégedetlen: 0

Kevésbé elégedett: 0

Elégedett: 18

Nagyon elégedett: 15

Milyen előadásokat látogatna szívesen a könyvtárban? – kérdésre a következő válaszok érkeztek:

Egészséges életmód, pszichológiai előadások, családi vetélkedő, dedikálások, workshopok.

A kérdőív kiértékelésének összegzése alapján elmondhatjuk, hogy a könyvtár által szervezett programokkal a résztvevők elégedettek. Ennek függvényében a következő években is törekszünk arra, hogy ez így maradjon.

Partnerségi együttműködések

A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár 29 megállapodást kötött az elmúlt években a környékbeli középiskolákkal. 2023-ben 4 oktatási intézménnyel kötött új megállapodást intézményünk. Iskolai közösségi szolgálatot 8 tanuló teljesített könyvtárunkban, nagyjából nyári gyermektáborunkban.

Kommunikáció

A könyvtár kommunikációs tevékenysége magában foglalja a könyvtári programok, új könyvek ajánlását, a könyvtári rendezvényekről történő tudósítást, a rendezvényeken készült fotók, felvételek megosztását a helyi havi lapban, a helyi televízióban, intézményi és városi honlapon, zömében pedig Facebook-oldalunkon.

2023-ban a Derecskei Hírek című önkormányzati havilapban 13 alkalommal jelent meg könyvtárt érintő hír. A legtöbb esetben könyvajánlóval, az Életmód klub meghívójával szerepeltünk, de az olvasók találhattak rövid írásokat a könyvtári programokról, a nyári táborokról.

A könyvtár Facebook-oldalát 894 ember követi, ez 10%-kal több, mint előző évben.

A könyvtár Facebookon megosztott hírei (összesen 134 db) 2023 folyamán összesen 11.972 aktivitást váltottak ki.

A vármegyei hatókörű városi könyvtár (Méliusz Juhász Péter Könyvtár) könyvtárunk tevékenységét segítő, 2023-ban nyújtott szolgáltatásai

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár munkatársai segítséget nyújtanak, információval látnak el az aktuális jogszabály-változásokkal, határidőkkel (statisztika, érdekeltségnövelő támogatás, beszámoló stb.) képzésekkel kapcsolatban.

Az elmúlt éveket jelentősen meghatározó világjárvány, energiaválság megerősítette bennünk, hogy semmi sem állandó. Minden változás valami új tapasztalatot hoz számunkra. Az elmúlt évek világméretű problémái megtanítottak bennünket még jobban arra, hogy értékelni kell mindent, amit természetesnek vettünk addig. Az olvasók igényeinek megfelelő állomány biztosítása továbbra is elsődleges feladatunk lesz. Emellett előadásokkal, programokkal szolgálunk a jövőben is.

Epiktétosz görög filozófus gondolatával zárom soraimat: „Minden változik. Nem azért, hogy ne legyen többé, hanem azért, hogy az legyen, ami még nem volt.”

Derecske, 2024. március 13.

Békesiné Arany Ágnes
könyvtáros

Néhány infografika a könyvtárhasználattal kapcsolatosan: A könyvtárhasználati mutatók összehasonlításánál a tavalyi év volt a mérce.

2023 számokban

222 nyitvatartási
nap

1

Nyitva

2

894 beiratkozott
olvasó
19.354 db
dokumentum
kölcsönzése

62 program
1.769 fő
részvételével

3

4

1 gyermektábor
25 gyermekkel

4,032 M Ft
1.378 darab új
dokumentum

5

Könyvtárhasználati mutatók összehasonlítása

4130 DERECSKE, KÖZTÁRSASÁG ÚT 107.

2022	2023
Lakónépesség 8.651 fő Beiratkozott olvasók 809 fő	Lakónépesség 8.651 fő Beiratkozott olvasók 894 fő
Könyvtárhasználatok száma 22.107	Könyvtárhasználatok száma 32.371
Kölcsönzött dokumentumok száma 19.354	Kölcsönzött dokumentumok száma 19.669

KÖNYVTÁRHASZNÁLÓK SZÁMA 2023-BAN

SZEMÉLYES HASZNÁLÓK

11.178 fő

TELEFON

285 telefonhívás

KÖNYVTÁRHASZNÁLATOK SZÁMA ÖSSZESEN

32.371 alkalommal éltek a
könyvtári szolgáltatások
használatával

INTERNET

628 fő használta az
internetet

OPAC KATALÓGUS

20.908 keresés az
internetes katalógusban